

РОЗВИТОК ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ

©Перебийніс В. І., Перебийніс Ю. В., 2015

Модернізація вітчизняної економіки невіддільна від розвитку інноваційного потенціалу, складовою якого є інноваційна інфраструктура (табл. 1).

Таблиця 1

Тлумачення поняття «інноваційна інфраструктура»

Сутність поняття	Автор, джерело
Інноваційна інфраструктура – це сукупність підприємств, організацій, установ, їх об'єднань, асоціацій будь-якої форми власності, що надають послуги із забезпечення інноваційної діяльності (фінансові, консалтингові, маркетингові, інформаційно-комунікативні, юридичні, освітні тощо)	Закон України «Про інноваційну діяльність» [1]
Інноваційна інфраструктура розглядається як система, що включає такі підсистеми: інформаційного забезпечення; інструментального забезпечення; проектно-технологічної та виробничої підтримки; експертизи та сертифікації інноваційних проектів; моніторингу та просування інновацій на ринки; координації та регулювання інноваційної діяльності та її фінансово-економічного забезпечення; підготовки кадрів.	В. С. Белогузов [2]
Інноваційна інфраструктура – весь необхідний спектр державних і приватних установ та організацій, які забезпечують розвиток і підтримку всіх стадій інноваційного циклу.	Вікіпедія [3]
Інноваційна інфраструктура – це сукупність суб'єктів господарювання будь-якої форми власності, що надають послуги із забезпечення інноваційної діяльності	О. М. Мельнікова, О. П. Кавтиш [4]
Інноваційна інфраструктура – це комплекс взаємопов'язаних виробничих, консалтингових, освітніх та інформаційних організацій, які здатні надати базу та комплекс супутніх послуг для організації інноваційних виробництв	А. І. Молдабекова, Р. К. Бекарістан [5]

Варто зазначити, що у цих визначеннях поняття «інноваційна інфраструктура» вищі навчальні заклади подані серед «організацій по підготовці і перепідготовці кадрів», зокрема фахівців з комерціалізації результатів НДДКР.

Певним кроком у розвитку вітчизняної інноваційної інфраструктури стала Державна цільова економічна програма «Створення в Україні інноваційної інфраструктури» на 2009-2013 роки [6]. В зазначеній програмі інноваційна інфраструктура розглядається як система, що включає виробничо-технологічну, фінансово-економічну, нормативно-правову, територіальну та кадрову підсистеми. Зокрема, передбачено, що виробничо-технологічна підсистема інноваційної інфраструктури включає базову та допоміжну інфраструктури. До базової інфраструктури, що забезпечує розвиток інноваційного потенціалу, цим урядовим документом віднесені й вищі навчальні заклади, на основі яких здійснюється розбудова цілісної інноваційної інфраструктури. Однак небагато університетів може похвалитися технопарками, інноваційно-технологічними центрами та іншими структурними підрозділами, що забезпечують інноваційний процес.

Інституційний розрив між наукою і вищою освітою, розподіл науки на академічну, заводську та вузівську з відповідними особливостями державного управління та фінансування в СРСР в основному зберігся і в сучасній Україні.

Втім зарубіжні дослідники відмічають, що у класичних університетах розвинених країн світу є два головних результати діяльності – це дослідження (перш за все) і дипломи [7].

Авторам цих тез, перебуваючи у закордонних відрядженнях (Німеччина, Британія), довелося спостерігати відмінність у роботі викладачів університетів – там наукова, консалтингова діяльність науково-педагогічних працівників займає чільне місце у структурі робочого часу. І для цього є вагомі причини. Акцент на повніше залучення наукового потенціалу вищих навчальних закладів до інноваційного розвитку притаманний багатьом постсоціалістичним країнам.

Певні кроки щодо збільшення часу для наукової діяльності викладачів передбачено новою редакцією Закону України «Про вищу освіту» [8], яким намічено скоротити максимальне річне навчальне навантаження з 900 год. до 600 год. Підрахунки показують, що заощаджені 300 год. дають можливість вивільнити для наукової роботи додатково 30 год. щомісяця, а з розрахунку 7,2 год./день (тривалість робочого дня викладачів при 5-денному робочому тижні) – практично один робочий день щотижня.

Сутність інтеграції вищої освіти, на думку розробників проекту Стратегії реформування вищої освіти [9], полягає в розвитку дослідницької діяльності закладів вищої освіти, реалізації навчання викладання на основі результатів досліджень, розвиток докторських програм. До необхідних кроків відноситься розвиток дослідницької інфраструктури закладів вищої освіти шляхом забезпечення широкого доступу до міжнародних наукометричних баз, модернізація наукової інфраструктури національної системи вищої освіти, зокрема – створення центрів колективного користування науковим та інноваційно-виробничим обладнанням.

Отже, повніше використання інноваційного потенціалу вищої школи полягає як у збільшенні часу науково-педагогічних працівників для наукової роботи, так і розвитку інноваційної інфраструктури вищих закладів освіти.

1. Закон України «Про інноваційну діяльність» / Режим доступу: search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T020040.html
2. Белогузов В.С. Региональная сетевая инфраструктура поддержки инновационной деятельности / В.С. Белогузов / Режим доступу: iee.org.ua/files/alushta/26-beloguzov-region_setevaya.pdf
3. Інноваційна інфраструктура / Режим доступу: [uk.wikipedia.org/wiki/ Інноваційна_інфраструктура](http://uk.wikipedia.org/wiki/Інноваційна_інфраструктура)
4. Мельнікова О.М. Пріоритети розвитку інноваційної системи України // О.М. Мельнікова, О.П. Кавтиш / Режим доступу: probl-ecopoty.kpi.ua/pdf/2014-24.pdf
5. Молдабекова А.И. Национальная инновационная система Казахстана: основные элементы и механизмы развития / А.И. Молдабекова, Р.К. Бекарыстан / Режим доступу: rusnauka.com/10_NPE_2010/62874.doc.htm
6. Державна цільова економічна програма «Створення в Україні інноваційної інфраструктури» на 2009-2013 роки / Режим доступу: zakon2.rada.gov.ua/laws/show/447-2008-n
7. Барбер М. Накануне схода лавины. Высшее образование и грядущая революция / М. Барбер, К. Доннелли, С. Ризви // Вопросы образования. – 2013. – № 3. – С. 152-236.
8. Закон України «Про вищу освіту» / Режим доступу: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-vii
9. Стратегія реформування вищої освіти в Україні до 2020 року (проект) / Режим доступу: osvita.ua/doc/files/news/438/43883/HE_Reforms_Strategy_11_11_2014.pdf